

Pytania do działania 10.1 *Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach miejskich – Aglomeracja Opolska FEO 2021-2027*

Postępowanie konkurencyjne czerwiec-lipiec 2026

Jednym z kryteriów merytorycznych szczegółowych jest kryterium bezwzględne nr 2 „Zgodność projektu ze strategią terytorialną ZIT”. W ramach tego kryterium:

Weryfikuje się, czy projekt wynika z przedsięwzięcia ujętego na liście projektów, realizującego cele pozytywnie zaopiniowanej przez IZ FEO 2021-2027 strategii ZIT (aktualnej na dzień ogłoszenia o naborze), tj. czy:

- 1) zakres projektu lub typ projektu wynika z przedsięwzięcia ujętego na ww. liście projektów ZIT (w przypadku projektów konkurencyjnych),

W Załączniku nr 1 do STRATEGII ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH AGLOMERACJI OPOLSKIEJ 2021+ przyjętej Uchwałą nr W/2/2024 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska z dnia 22 lutego 2024 r., TABELA II. LISTA PROJEKTÓW WYBIERANYCH W SPOSÓB KONKURENCYJNY, wskazana jest poniższa nazwa wiązki projektu:

Projekty związane z ochroną i promocją dziedzictwa kulturowego w Aglomeracji Opolskiej

Wsparciem objęte będą zintegrowane projekty realizowane w formule partnerskiej związane z ochroną i promocją **dziedzictwa kulturowego** Aglomeracji Opolskiej zawierające następujące działania:

- ochrona i rozwój obiektów **dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadlokalnym** wraz z poprawą dostępności poprzez likwidację barier fizycznych dla osób z niepełnosprawnościami;
- konserwację zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych), ich ochrona i udostępnienie, także upowszechnianie poprzez proces digitalizacji.

Zatem jest mowa wyłącznie o dziedzictwie kulturowym czyli obiektach zabytkowych. Natomiast w Regulaminie wyboru projektów, w punkcie 7 Typy przedsięwzięć jest wskazany również poniższy typ:

Rozwój działalności kulturalnej i aktywności kulturalnej (poprzez rozwój infrastruktury m.in. teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea), w tym wspieranie zaplecza dla utrzymania niematerialnego dziedzictwa kulturowego znajdującego się na krajowej liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz rzemiosła i dawnych zawodów.

Zatem dotyczy on infrastruktury kultury jak np. galerie, centra kultury, które przecież nie muszą być jednocześnie obiektami dziedzictwa kulturowego czyli zlokalizowane w obiektach zabytkowych. Czy w związku z tym możliwe jest ubieganie się o dofinansowanie w przedmiotowym konkursie na **niezabytkową infrastrukturę kultury**?

W odpowiedzi na zapytania dot. warunków dofinansowania projektów złożonych w ramach ogłoszonego naboru w ramach działania 10.1 *Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach miejskich – Aglomeracja Opolska FEO 2021 – 2027*, informuję zgodnie z poniższym.

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (SZOP 2021-2027) w ramach działania 10.1 *Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach miejskich – Aglomeracja Opolska* wskazano następujące typy przedsięwzięć:

1. **Rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego**, w tym poprawa dostępności poprzez likwidację barier fizycznych dla osób z niepełnosprawnościami (budowa towarzyszącej infrastruktury technicznej, zagospodarowania terenów wokół dziedzictwa kulturowego oraz naturalnego możliwa jedynie jako element projektu).
2. **Rozwój działalności kulturalnej i aktywności kulturalnej** (poprzez rozwój infrastruktury m.in. teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea), w tym wspieranie zaplecza dla utrzymania niematerialnego dziedzictwa kulturowego znajdującego się na krajowej liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz rzemiosła i dawnych zawodów.
3. **Konserwacja zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów**, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji.
4. **Projekty dotyczące nowych i innowacyjnych produktów w dziedzinie kultury i turystyki** wynikające ze współpracy uczelni i szkół artystycznych i instytucji sektora kultury z przedsiębiorstwami i klastrami przemysłów kreatywnych.
5. **Inwestycje w obiekty/miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne** (obiekty/miejsca odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych) lub turystyczne szlaki rodzajowe (np. kajakowe, rowerowe), w tym dostępności poprzez likwidację barier fizycznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie w ramach działania 10.1 określono kryterium bezwzględne dot. **zgodność projektu ze strategią terytorialną ZIT**, w ramach którego weryfikuje się, czy projekt wynika z przedsięwzięcia ujętego na liście projektów, realizującego cele pozytywnie zaopiniowanej przez IZ FEO 2021-2027 strategii ZIT (aktualnej na dzień ogłoszenia o naborze), tj. czy:

- 1) zakres projektu lub typ projektu wynika z przedsięwzięcia ujętego na ww. liście projektów ZIT (w przypadku projektów konkurencyjnych),
- 2) nazwa lub cel projektu oraz jego wnioskodawca wynika z przedsięwzięcia ujętego na ww. liście projektów ZIT (w przypadku projektów niekonkurencyjnych).

Powyższe wynika z faktu, **ze zgodnie z założeniami Komisji Europejskiej interwencja w ramach priorytetu 10. Fundusze Europejskie na wzmocnienie potencjałów endogenicznych opolskiego musi wynikać ze strategii terytorialnych, które zawierają listę projektów wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami** (projekty uzgodnione między partnerami), co umożliwi udział władz lokalnych w procesie ich wyboru, a tym samym spełni warunki art. 29 rozporządzenia ogólnego.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Opolskiej 2021+ (Strategia ZIT) została przyjęta uchwałą nr W/2/2024 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Opolskiej 2021+*.

Instytucja Zarządzająca FEO 2021-2027 uchwałą ZWO 11761 z 4 marca 2024 r. **pozytywnie zaopiniowała Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Opolskiej 2021+**, a tym

samym potwierdza, że może być ona podstawą do ubiegania się o środki finansowe dedykowane instrumentowi ZIT w programie regionalnym FEO 2021-2027.

Zgodnie z zapisami ww. Strategii ZIT w ramach listy projektów wybieranych w sposób **niekonkurencyjny** wskazano poniższy zakres projektów:

1. rozwój działalności kulturalnej i aktywności kulturalnej w Aglomeracji Opolskiej poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym instytucji o znaczeniu regionalnym oddziałującym na cały obszar Aglomeracji Opolskiej, np. modernizacja obiektów, w tym Filharmonia Opolska, Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu;
2. rozwój bazy do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym do oferowania nowych i innowacyjnych produktów w dziedzinie kultury wynikające ze współpracy z lokalnymi środowiskami artystycznymi, sprzyjającej sieciowaniu współpracy w obszarze kultury na terenie Aglomeracji Opolskiej, promocji wydarzeń kulturalnych i wymiany ponadlokalnych, artystycznych potencjałów i niematerialnego dziedzictwa;
3. poprawę dostępności (architektonicznej, cyfrowej i informacyjno – promocyjnej) do oferty kulturalnej dla osób z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie, zapisy Strategii ZIT wskazują listę projektów wybieranych w sposób **konkurencyjny**, które wpisują się w poniższe zakresy projektów:

1. Wsparciem objęte będą zintegrowane projekty realizowane w formule partnerskiej związane z ochroną i promocją dziedzictwa kulturowego Aglomeracji Opolskiej zawierające następujące działania:
 - ochrona i rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadlokalnym wraz z poprawą dostępności poprzez likwidację barier fizycznych dla osób z niepełnosprawnościami;
 - konserwacją zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych), ich ochrona i udostępnienie, także upowszechnianie poprzez proces digitalizacji.

Oprócz standardów dostępności architektonicznej, projekty będą uwzględniać również dostępność cyfrową oraz informacyjno-promocyjną.

2. Wsparciem objęte będą zintegrowane projekty realizowane w formule partnerskiej ukierunkowane na rozwój zintegrowanych usług turystycznych w Aglomeracji Opolskiej, zawierające następujące działania:
 - inwestycje w obiekty i miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne, oparte na historycznych, kulturowych, przyrodniczych potencjałach Aglomeracji Opolskiej (ponadlokalnych);
 - inwestycje w obiekty i miejsca tworzące turystyczne szlaki rodzajowe (np. kajakowe, rowerowe), w oparciu o ponadlokalne potencjały Aglomeracji Opolskiej;
 - nowe i innowacyjne produkty w dziedzinie turystyki wynikające z zintegrowanej współpracy np. uczelniami artystycznymi, lokalnymi przedsiębiorcami itd.

Projekty ukierunkowane będą na poprawę standardów dostępności: architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-promocyjnej. Będą miały charakter zintegrowany, poprzez oddziaływanie na gospodarkę, środowisko, życie społeczne Aglomeracji Opolskiej (rynek pracy, przedsiębiorczość, ochronę przyrody, edukację i włączenie społeczne).

W związku z powyższym oraz mając na uwadze, iż wskazany w SZOP 2021-2027 typ projektów pn. *Rozwój działalności kulturalnej i aktywności kulturalnej (poprzez rozwój infrastruktury m.in. teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea), w tym wspieranie zaplecza dla utrzymania niematerialnego dziedzictwa kulturowego znajdującego się na krajowej liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz rzemiosła i dawnych zawodów* **nie został wskazany** przez Członków Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska **w Strategii ZIT w ramach zakresów dla projektów możliwych do realizacji w trybie konkurencyjnym, to nie będzie możliwości spełnienia przez Państwa kryterium bezwzględnego** dot. zgodność projektu ze strategią terytorialną ZIT w ramach ogłoszonego naboru do działania 10.1 *Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach miejskich – Aglomeracja Opolska*.

W nawiązaniu do otrzymanej odpowiedzi prosimy o wskazanie czy obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków (a nie do wojewódzkiego rejestru zabytków) będzie spełniał definicję obiektu dziedzictwa kulturowego? Jeśli tak to jaka data wpisu będzie brana pod uwagę: dzień złożenia wniosku o dofinansowanie czy dzień weryfikacji kryterium bezwzględnego dot. zgodność projektu ze strategią terytorialną ZIT?

Obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków (a nie do wojewódzkiego rejestru zabytków) spełnia definicję obiektu dziedzictwa kulturowego. Wpis do gminnej ewidencji zabytków potwierdza, że obiekt ma dla gminy szczególną wartość historyczną a tym samym stanowi istotny instrument ochrony dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z zapisami Załącznika nr 8 do *Regulaminu wyboru projektów* na etapie oceny formalnej, w ramach kryterium bezwzględnego nr 3 bada się, czy projekt jest zgodny z typem przedsięwzięcia i opisem działania (w tym celem oraz zakresem interwencji) przewidzianym w Szczegółowym Opisie Priorytetów FEO 2021-2027 oraz w Regulaminie wyboru projektów. Z uwagi na powyższe, w celu weryfikacji czy inwestycja wpisuje się w typ przedsięwzięcia dotyczący rozwoju obiektów dziedzictwa kulturowego, na etapie oceny formalnej projektu weryfikacji podlegać będzie czy dany obiekt znajduje się w wojewódzkim rejestrze zabytków/gminnej ewidencji zabytków. Jeżeli oceniający nie znajdzie potwierdzenia tego faktu w dokumentacji projektowej, wystosuje on prośbę o uzupełnienie/poprawienie wniosku w tym zakresie. Brak dołączenia dokumentu potwierdzającego wpis do rejestru/ewidencji zabytków sprawi, iż na etapie oceny formalnej projekt zostanie oceniony negatywnie i nie zostanie przekazany do dalszej oceny.

Ponadto zwraca się uwagę, że zgodnie z zapisami załącznika nr 1 do *Regulaminu wyboru projektów* pozytywna ocena projektu uwarunkowana jest spełnieniem wszystkich bezwzględnych kryteriów wyboru projektów oraz uzyskaniem wymaganej liczby punktów.

Na ocenie merytorycznej weryfikacji podlegać będzie m.in., czy w przedsięwzięciu w obszarze dziedzictwa kulturowego wykazano zgodność działań związanych z materialnym dziedzictwem kulturowym z zasadami jakości ICOMOS („Europejskie zasady jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe” – „European quality principles for EU-funded interventions with potential impact upon cultural heritage”, <https://openarchive.icomos.org/id/eprint/2083/>), tj. czy:

- 1) zakres oraz sposób realizacji planowanych działań zostały oparte na dostępnych danych oraz wiedzy dotyczącej przedmiotu interwencji (np. przeprowadzonych badaniach, analizach danych, kwerendach archiwalnych),
- 2) zaplanowane działania uwzględniają wpływ realizowanego projektu na lokalną społeczność oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń (działania są zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony zabytków, realizacja inwestycji jest niezbędna dla zachowania dziedzictwa dla przyszłych pokoleń, interwencja nie doprowadzi do nieodwracalnego zniszczenia dziedzictwa kulturowego),
- 3) zaplanowane rozwiązania uwzględniają lokalny kontekst historyczno-kulturowy (np. w zakresie rozwiązań architektonicznych, zastosowanych materiałów, innych rozwiązań projektowych),
- 4) zaplanowane działania są proporcjonalne do wymogu ochrony dziedzictwa kulturowego (np. czy projekt zakłada minimalny stopień przekształceń obiektu będącego dziedzictwem kulturowym w stosunku do realizacji zakładanych funkcji, czy zakres prac uwzględnia konieczność zachowania i ochrony elementów najcenniejszych z punktu widzenia dziedzictwa kulturowego),
- 5) do przygotowania i realizacji działań zostaną zaangażowane osoby z odpowiednią wiedzą oraz doświadczeniem.

Jednym z kryteriów merytorycznych szczegółowych jest kryterium bezwzględne nr 5 „Działania w obszarze turystyki realizowane zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) (jeśli dotyczy)”. W ramach tego kryterium:

Weryfikuje się, czy przedsięwzięcie w obszarze turystyki będzie realizowane zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO „*Wsparcie UE na rzecz turystyki – potrzeba nowej orientacji strategicznej i lepszego podejścia do finansowania*” (<https://www.eca.europa.eu/pl/Pages/DocItem.aspx?did=60287>), tj. czy spełnia poniższe warunki:

- 1) jest poparte **odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb** w celu ograniczenia nieefektywności,

Pytania:

1. Czy **analiza popytu i ocena potrzeb** dotyczyć musi tylko typu przedsięwzięć nr 5: Inwestycje w obiekty/miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne (obiekty/miejsca odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych) lub turystyczne szlaki rodzajowe (np. kajakowe, rowerowe), w tym dostępności poprzez likwidację barier fizycznych dla osób z niepełnosprawnościami czy jednak wszystkich typów przedsięwzięć?

Jak wskazano w załączniku nr 8 do *Regulaminu wyboru projektów*, w ramach kryterium merytorycznego szczegółowego (bezwzględnego) nr 5 weryfikuje się, czy przedsięwzięcie **w obszarze turystyki** będzie realizowane zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO „*Wsparcie UE na rzecz turystyki – potrzeba nowej orientacji strategicznej i lepszego podejścia do finansowania*” (<https://www.eca.europa.eu/pl/Pages/DocItem.aspx?did=60287>), tj. czy spełnia poniższe warunki:

- 1) jest poparte odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb w celu ograniczenia nieefektywności,

- 2) jest skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, unikając nakładania się i konkurencji oraz ma wpływ wykraczający poza sam projekt na stymulowanie aktywności turystycznej w regionie,
- 3) jest trwałe i będzie utrzymywane po ich zakończeniu.

Zgodnie z zapisami przywołanej wyżej definicji, kryterium dotyczy obszaru turystyki. Tym samym analiza popytu oraz ocena potrzeb powinna być przeprowadzona **wyłącznie w odniesieniu do inwestycji realizowanych w ramach typu przedsięwzięcia nr 5** pn. *Inwestycje w obiekty/miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne (obiekty/miejsca odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych) lub turystyczne szlaki rodzajowe (np. kajakowe, rowerowe), w tym dostępności poprzez likwidację barier fizycznych dla osób z niepełnosprawnościami.*

2. Czy są w dokumentacji konkursowej określone wymogi jakie powinna **spełniać analiza popytu i ocena potrzeb**?
3. Jeśli nie ma ich określonych w dokumentacji konkursowej, to jaki minimalny zakres powinna zawierać **analiza popytu i ocena potrzeb**, aby projekt uzyskał pozytywną ocenę w ramach tego kryterium?

Regulamin wyboru projektów nie określa szczegółowych wymogów oraz elementów jakie powinna zawierać analiza popytu oraz ocena potrzeb. Jednakże należy mieć na uwadze, aby metodologia przeprowadzenia analizy była jasno opisana w *Studium Wykonalności Inwestycji* (w sekcji dotyczącej specyficznych analiz dla danego rodzaju projektu/sektora) a jej wyniki potwierdzały zapotrzebowanie (określonej grupy docelowej) na produkty projektu z obszaru turystyki.

Zwraca się uwagę, że weryfikacja w zakresie zgodności działań w obszarze turystyki z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO, będzie przeprowadzana przez ekspertów na etapie oceny merytorycznej projektu. Jeśli eksperci uznają, że przeprowadzona analiza popytu oraz ocena potrzeb wymagają doprecyzowania/korekty, wystosują odpowiednią uwagę w tym zakresie.

1. Czy w ramach zadania można wyremontować zabytkową bryczkę strażacką, która nie jest wpisana do żadnej ewidencji?

Zgodnie z zapisami *Regulaminu wyboru projektów*, w ramach typu przedsięwzięcia nr 3 możliwym jest ubieganie się o dofinansowanie inwestycji dotyczących *konserwacji zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji.*

Zgodnie z zapisami art. 3 *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* – zabytek jest to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Jeśli bryczka strażacka, wpisuje się w ww. ustawową definicję zabytku (w tym posiada ona wartość historyczną, artystyczną lub naukową), możliwym jest ubieganie się o dofinansowanie jej wyremontowania.

Ponadto informuję, że zapisy *Regulaminu wyboru projektów* nie wskazują ograniczeń w zakresie braku kwalifikowalności wydatków dotyczących konserwacji zabytków ruchomych niewpisanych do ewidencji zabytków. Jednakże fakt ujęcia danego obiektu w ewidencji, stanowi jednoznaczne potwierdzenie uznania go za zabytkowy.

Z uwagi na powyższe w przypadku, gdy bryczka strażacka nie jest wpisana do ewidencji zabytków, w celu umożliwienia dokonania oceny zgodności z typem przedsięwzięcia, koniecznym jest wskazanie w dokumentacji projektowej wyczerpującego uzasadnienia w zakresie uznania jej za zabytkową.

Ostateczna ocena w ww. zakresie zostanie przeprowadzona po złożeniu wniosku, na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.

2. Czy w ramach tego zadania kwalifikowalne są następujące koszty:

1. Remont bryczki obejmujący piaskowanie, malowanie i rekonstrukcję elementów drewnianych
2. Zakup brakujących elementów wyposażenia bryczki:
 1. zakup zabytkowych węży ssawnych
 2. zakup uprząży do koni (tak, żeby można było nią jeździć na dożynkach i festynach)
3. Wyłożenie kostką wiaty, w której znajduje się bryczka oraz wyjazdu do drogi
4. Oszklenie ścian wiaty oraz zamontowanie szklanych drzwi umożliwiających wyjazd bryczki
5. Montaż oświetlenia w wiacie.
6. Rewitalizacja skweru, na którym znajduje się wiatka, obejmująca:
 1. Położenie krawężników wokół skweru, żeby oddzielić ją od drogi
 2. Wyrównanie ziemią i posadzenie trawą

Jeśli wskazane w pytaniu wydatki wpisują się we wskazany w *Regulaminie wyboru projektów* Typ przedsięwzięcia nr 3 tj. są bezpośrednio powiązane z konserwacją, ochroną oraz udostępnianiem zabytku ruchomego, mogą zostać uznane za kwalifikowalne.

Jednakże zwraca się uwagę, że każdy wydatek, aby mógł być uznany za kwalifikowalny, musi spełniać ogólne warunki, o których mowa w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*. Zgodnie z zapisami Podrozdziału 2.2 tych wytycznych – *Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli:*

a) jest zgodny z przepisami prawa,

b) jest zgodny z umową o dofinansowanie projektu i Wytycznymi oraz innymi procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu,

c) został faktycznie poniesiony zgodnie z zasadą określoną w podrozdziale 3.1, w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu,

d) spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów,

e) **jest niezbędny do realizacji celów projektu** i został poniesiony w związku z realizacją projektu lub jego przygotowaniem, o ile SZOP lub regulamin wyboru projektów dopuszcza kwalifikowalność kosztów związanych z przygotowaniem projektu,

f) **został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,**

g) został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych oraz z zasadami określonymi przez IZ,

h) został rozliczony we wniosku beneficjenta o płatność,

i) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych, w tym zaliczek, z zastrzeżeniem pkt 4 podrozdziału 3.1 Wytycznych.

Ponadto informuję, że weryfikacja w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz racjonalności założeń projektu, będzie przeprowadzona przez ekspertów na etapie oceny merytorycznej, na podstawie pełnej dokumentacji projektowej.